

Vánoční posel

Onehdá jsem zahlédl informaci, že Pardubický kraj chce zastavit odliv obyvatel na Králicku, a do rozvoje chce zapojit odborníky. Poctivě jsem si přečetl vše dostupné i všechny komentáře, rozebíral si to tam a zpátky, až....

Dnes v noci zdál se mi sen.

Stojím na zasněženém náměstí, které je již vánočně vyzdobeno, a před radnicí právě zastavila stará, ale zachovalá Pragovka. To nevypadá na svatbu říkám si. Z vozu vystoupí dobře vypadající muž ve středních letech. Pod zimním kabátem je patrný bílý oblek, lehce se pousměje a praví. „Dobrý den pane, mohu Vás na chvíli vyrušit?“ Trochu nedůvěřivě pokynul hlavou, na prodejce hrnců nevypadá, a jsem zvědav o koho vlastně jde. Staré auto, prvorepubliková móda a nablýskané černé polobotky?! „Jmenuji se Tomáš Baťa a zaslechl jsem, že zde v Králikách chystáte průmyslovou lokalitu, kde by se dal vybudovat výrobní závod.“ Chvilí váhám, ale pak odpovídám. „Ano, to je pravda. Již nějaký ten čas je tu územním plánem schválená oblast, kde by nový výrobní závod mohl stát, ale investoři se nějak nehrnou. Je to dole za Teslou směrem k Továrním domkům.“

„K Továrním domkům povídáte? To mě zajímá, jistě jste už někdy slyšel o Baťových domcích, které poskytujeme svým zaměstnancům, to bychom zde mohli plynule navázat. Promiňte pane Baťo, ale vy jste živ? Měl jsem za to, že jste zahynul při letecké havárii.“ „Ale co Vás nemá mladý muži, to byla jen taková drobná havárie, letadlo sice shořelo, ale ještě ten den jsme do Švýcarska doletěli. Když novináři roznesli zprávu o mé smrti nechal jsem je při tom. Víte, z jistých osobních důvodů mi to vyhovovalo, a já se tak mohl v klidu věnovat svým záležitostem v Möhlinu, ale zpět k věci. Chtěl jsem navštívit místní radnici, ale bohužel zde ani není, kde zaparkovat.“ Rozhodí rukama a ukáže na auta, která zde podle sněhové pokrývky některá stojí již pár dní a vskutku

je vše obsazeno. „Jak se tak dívám na vaše náměstí, funguje spíš jako parkoviště, ale jinak tu promiňte mi chcipl pes. Mám v plánu to zde trochu pozvednout. Kdysi tu v pohraničí prý bývalo mnoho šikovných lidí, a tak doufám, že se zde stále ještě najdou. Navíc sousední Polsko v podstatě hned navazuje, tedy alespoň geograficky. Ostatně právě tam bych rád ze zdejšího kraje expandoval. Jen to dopravní napojení. Poláci už jsou téměř v Klodzku, plány rychlostní silnici S8 mají až na hranice, u nás se už zadávají studie, kudy že by to dále mohlo vést. Přitom nyní máme jedinečnou šanci: buď se včas chytíme a uděláme nejen z tohoto regionu bránu k polskému trhu, nebo se nové tahy obchodu a dopravy posunou o kus jinam.“ Pouze pokrčím rameny, že co se s tím dá z naší pozice dělat. „Můžete mi prosím ukázat, kde by měla ta místní průmyslová zóna být?“ „Ale jistě beze všeho, rád se svezu pořádnou károu, ostatně bydlím hned vedle, tak mě alespoň vezmete domů. A bude mi velkou ctí, pokud bych Vás mohl pozvat na šálek horké kávy, jistě přijde vhod. Tam můžeme v klidu probrat Váš záměr, který mne vskutku velice zajímá.“ Pragovka mezitím pobrukuje na volnoběh, náměstí je zasněžené, tiché, ale tak nějak bez života. Baťa se rozhlédne: „Krásné město máte. Jen... promiňte mi tu upřímnost, je tu poněkud pusto.“ Mezitím nasedneme do vozu směrem k Vojenskému muzeu, a za areálem bývalé Tesly odbočíme vlevo. „Vidím, že zde nějaké podniky již fungují a zjevně se jim nevede úplně špatně. Potom nechápu, proč místní kraj lidé tak hojně opouštějí?“ „„Víte“, jak to říct, řekl bych že zde chybí taková ta správná filozofie, taková ta Baťovská.“ Zasměje se, a mě je trochu trapně, že jsem mu pochleboval. Když dojedeme na místo, první slova pana Bati zní. „Tomuhle říkáte příprava průmyslové oblasti, vždyť je to jen pole. Kde jsou zpevněné plochy, kde je hlavní přivaděč pro kamiony, dostatečná kapacita vody, elektřiny, splaškové i dešťové kanalizace, optický kabel a komu to tu vlastně patří?“ „Promiňte pane Baťo, Vy víte, co je to optický kabel?“ „Copak si myslíte, že jsem včerejší člověče. Bez rychlých

datových toků a uloží se dnes již žádná firma neobejde, všechno frčí online.“ Tak trochu zalapám po dechu, ale co se divím, vždyť on šel vždy s dobou, někdy vlastně i před ní. Mávnul rukou a řekl. „Viděl jsem dost, jedeme raději na tu kávu.“ Sedíme u stolu, venku padá sníh a v té zvláštní tiché vánoční atmosféře se mě pan Baťa zeptá: „Tak povězte. Co tu vlastně chcete dál dělat? Město se Vám vylidňuje, populace stárne, mladé rodiny si zde nedokážete udržet a o službách to už raději ani nemluvíme?! Prý tu nemáte ani dětského lékaře ani zubaře, se potom nedivte, že zde nikdo nechce žít, půjdou raději tam, kde mají zajištěny alespoň tyto základní sužby.“ Na to pravím. „Když už mluvíte o Polsku, místní zubaři byli odejítí právě tam, že zde nemohou, jako cizinci provozovat lékařskou praxi. To nepochopíte, pořád si hrajeme, že jsme jedna unie, tady to nejde a o 10 km dále už ano.“ Pokračuji. „Víte, máme pozemky pro průmyslovou zónu, tedy vlastně jen na půl zbytek patří církvi.“ Přeruší mě. „Cože vy to ani jako město nemáte vykoupeno?“ Opět pokrčím rameny a pokračuji. „Chceme, aby město žilo, aby lidé měli práci, aby se mladé rodiny vrátily a další neodcházely. Jen nevíme, kde a jak začít.“

Tomáš se opře v židli, vezme hrnek do ruky a začne klidně, prostě, přímočaře. Víte za:

1. „Nejdřív je potřeba dát lidem práci, která má smysl. Továrna není jen hala z betonu,“ říká. „Je to místo, kde lidé začnou věřit, že něco dokážou. Když má člověk dobře placenou práci a třeba i podíl na firmě, má i důvod zůstat. A když má pocit, že jeho práce někam vede, a že ho dobře uživí, má důvod se snažit a rozvíjet se.“

2. „Postavte domy, kde budou chtít rodiny žít.“ Klidně malé se zahrádkou nebo alespoň družstevní byty. Aby lidé věděli, že investují do svého, a že nežijí zbytečně majitele investičních nemovitostí a banky kvůli vysokým hypotékám. Vy tu máte přeci Tovární domky z časů textilek. To je vaše historie, vaše síla. Je třeba se od předků poučit a pokračovat.

Dnes však vidím, že jsou silně zanedbané, je znát, že zde lidé nemají peníze.“

3. „A hlavně – nečekejte, až to za vás udělá stát. Obec musí být jako dobře vedená dílna,“ pokračuje. „Každý den něco uděláte – kousek opravíte, kousek vylepšíte. A hlavně je potřeba lidi motivovat. Když sto lidí táhne stejným směrem, město roste před očima. Úkol to jistě není lehký, ale ne nemožný. Podívejte se na mě, také jsem začínal z ničeho. Hlavně je potřeba začít každý sám u sebe.“

Když dopil kávu a já ho vyprovázel ke dveřím, zastavil se podíval se na vánoční stromek v obýváku, na sníh za okny, a řekl tichým hlasem: „Mladý muži, nezapomeňte: pravda vyplave na povrch, jako olej na vodu. A dobrá práce také. Jen tomu musíme jít naproti. Máme dvě možnosti, udělat ze zdejšího regionu bránu nejen k polskému trhu, anebo z něj dál budovat historicky významnou turistickou oblast na okraji. Kterou si vyberete?“

Pragovka zaburácela, zasněžená noc ji pohltila.... Stál jsem v tichu, a přemítal. Škoda, že to byl jen sen.....

Ale i sny mají jednu výhodu – někdy ukážou směr, který ve dne nevidíme. Směr, který by město učinil natolik atraktivní, že by nejen občané neodcházeli, ale dokonce by k nám chtěli přicházet. A tak si přejme, aby byl příští rok: rokem dobře odvedené práce, rokem odvahy, rokem, kdy začneme měnit věci kolem sebe, od malého k většímu, odspodu nahoru. Začneme u sebe, u svých rodin, sousedů, od našeho města a dojdeme až k moři :-).

Krásné Vánoce a pokojný rok 2026 Vám všem za

Patrioty Králíky přeje

Mgr. Petr Daniel